

Yrselstatus/undersökning

Notera gång till behandlingsrum – ostadigt? Kan patienten gå rakt eller drar gången åt något håll?

Anamnes

- Yrseldebut, debut av andra symptom i samband med yrseln (s. 60 *Kliniska riktlinjer för fysioterapi vid yrsel*)¹
Karakär (karusell eller gungande), vad triggas yrsel, duration, intensitet, tex NRS/VAS
- Vad lindrar yrsel?
- Tidigare besvärperiod med yrsel?
- Övriga sjukdomar?
- Förändrad medicinering – biverkning?
- Alkoholvanor (missbruk) - nu eller tidigare?

Status

Notera spontannystagmus och blickriktningsnystagmus

Undersök Nackrörlighet

Vid misstanke om BPPV

- Utför Dix hallpike (s. 16, *Kliniska riktlinjer för fysioterapi vid yrsel*)¹
Vid begränsad nackrörlighet kan Sidliggande test utföras (s. 17, *Kliniska riktlinjer för fysioterapi vid yrsel*)¹
- Om Dix Hallpike eller Sidliggande test ej reproducerar yrsel, gör Supine head roll (s. 17, *Kliniska riktlinjer för fysioterapi vid yrsel*)¹ för test av laterala bäggångarna.
- Efter manöverbehandling testa åter det som tidigare provocerade yrseln.
- Om misstanke om BPPV bekräftas – avbryt undersökning och behandla enligt rutin för behandling vid BPPV (*Sammanfattning av Fysioterapeutiska åtgärder vid vanligt förekommande yrseldiagnoser*)²

Vid misstanke om akut Vestibularisneurit – åter till läkare

- Head Impulse test (s. 63 *Kliniska riktlinjer för fysioterapi vid yrsel*)¹ kan göras vid misstanke om akut vestibularisneurit för att stärka misstanken.

Vid misstanke om central skada – åter till läkare

- Finger-näs test och knä-häl test, diadokokinesi bör göras vid misstanke om central skada för att stärka misstanken

Undersök Balans

Gör Rombergs balanstest vid utredning av nedsatt balans, för utförande se bilaga *Balanstester PM*.³

Observandum: Iaktta försiktighet vid undersökning/manöverbehandling vid misstanke om instabil nacke t ex RA, eller om anamnes gett misstanke om ocklusion av arteria vertebralis

Referenser

1. Fysioterapeuterna (2019) *Kliniska riktlinjer för fysioterapi vid yrsel*. Stockholm [Navet: [kliniska-riktlinjer-for-fysioterapi-vid-yrsel.pdf \(regionkalmar.se\)](https://regionkalmar.se/kliniska-riktlinjer-for-fysioterapi-vid-yrsel.pdf)]
2. *Sammanfattning av Fysioterapeutiska åtgärder vid vanligt förekommande yrseldiagnoser – Rehab Söder (2022)* [Navet: [Riktlinjer - Vårdgivare Region Kalmar län](#)]
3. *Balanstester PM* [Navet: [Riktlinjer - Vårdgivare Region Kalmar län](#)]